

GLOBALIS KITEKINTÉS

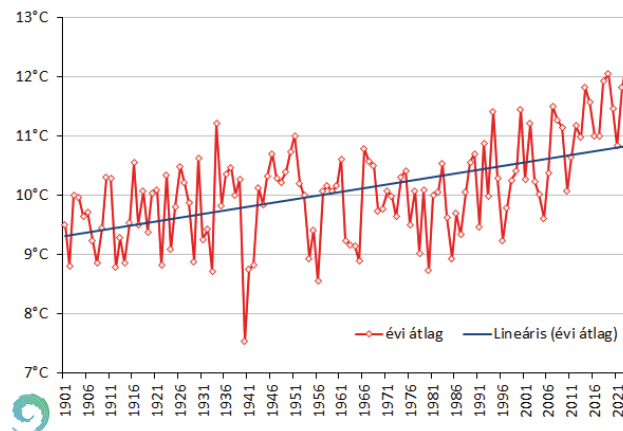
A Meteorológiai Világszervezet (WMO) 2023-as évi éghajlati értékelője szerint egyértelmű, hogy az emberi tevékenység hatása érzékelhető a szárazföldön, az óceánokban és a légkörben egyaránt, s ezek káros és hosszú távú következményekkel járnak a fenntartható fejlődésre és az ökoszisztémákra nézve.

Mérések igazolják, hogy:

- 2023 a **legmelegebb év** globálisan 1850-ig visszamenőleg.
- A globális átlaghőmérséklet 14,98 °C volt, ami 0,17 °C fokkal magasabb az előző legmagasabb (2016-os) értéknél.
- A 2023-as év 0,60 Celsius fokkal melegebb volt, mint az 1991–2020 közötti időszak átlaga, és 1,48 fokkal melegebb, mint 1850–1900 átlaga.
- Az adatok szerint 1850 óta **2023 júliusa és augusztusa a két legmelegebb hónap**. Az északi félteke nyara szintén a legmelegebb évszak.
- 2023-ban júniustól decemberig minden egyes hónap melegebb volt, mint az adott hónap bármikor.
- 2023 tavaszán a La Niña véget ért, július elején a WMO bejelentette az **El Niño** kezdetét.
- A legtöbb óceáni medencében, és különösen az Atlanti-óceán északi részén a magas SST-értékek (sea surface temperature) alakultak ki.
- Az Északi-sarki tengeri jég kiterjedése az éves csúcson, márciusban, a mindenkorai négy legalacsonyabb érték közé tartozott a műholdas megfigyelések szerint. A szeptemberi éves minimum pedig a hatodik legalacsonyabb volt.
- A **szén-dioxid és a metán** légköri koncentrációja 2023-ban rekordszintre emelkedett, elérve a 419 ppm, illetve 1902 ppb értékeket. A szén-dioxid koncentrációja 2023-ban 2,4 ppm-rel magasabb volt, mint 2022-ben, a metán-koncentráció pedig 11 ppb-vel.
- Világszerte **számos szélsőséges esemény** fordult elő, köztük hóhullámok, árvizek, aszályok és erdőtüzek. Az erdőtüzek becsült globális szén-dioxid-kibocsátása 2023-ban 30%-kal nőtt 2022-hez képest, ami nagyrészt a Kanaadában tartósan fennálló erdőtüzeknek köszönhető.

HAZAI HŐMÉRSÉKLETI VISZONYOK 2023-BAN

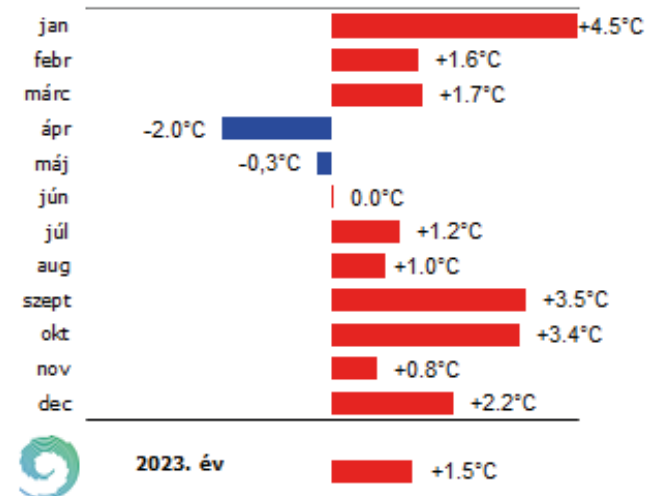
Az évi középhőmérséklet országos átlagban 12,23 °C volt, ami 1,5 fokkal magasabb az 1991–2020-as éghajlati normálnál. 2023 az ellenőrzött, homogenizált (MASHv3.03) és interpolált (MISH v1.03) adatok alapján **1901 óta a legmelegebb**, közel 0,2 °C-kal haladta meg az eddigi legmelegebb (2019) évet. Az évi középhőmérséklet szignifikáns, 1,45 °C-os emelkedést mutat 1901-től (1. ábra).

1. ábra: Az évi középhőmérséklet alakulása 1901 és 2023 között Magyarországon

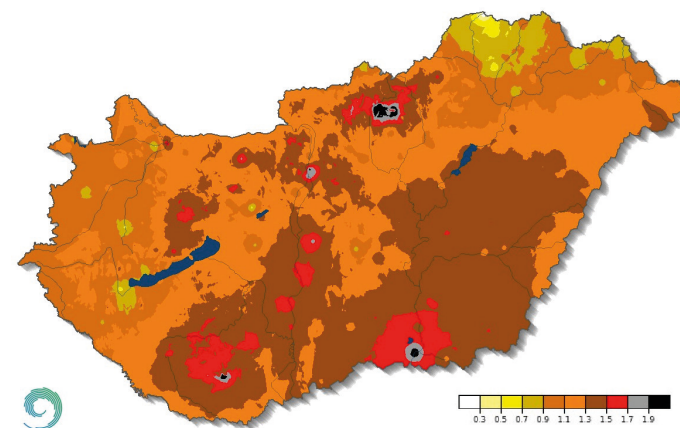
MELEG ŐSZ, NAGYON ENYHE TÉL

Csupán kettő olyan hónap volt az évben, amikor az 1991-2020-as sokévi átlagnál alacsonyabb volt a középhőmérséklet (2. ábra). A többi tízből nyolc hónap legalább 1 °C-kal melegebb volt az 1991-2020-as normálnál. A legnagyobb különbség januárban adódott (+4,5 °C), míg 3 °C-ot meghaladó anomáliát tapasztaltunk szeptemberben és októberben is. A 2023-as **ősz a legmelegebb** volt 1901 óta, melyhez hozzájárult, hogy a szeptember az 1., míg az október a 3. helyre került az 1901-2023-as időszakot felölelő sokéves adatsorban. A 2022/2023-as **tél pedig a 2. legmelegebb** lett ebben a 123 éves időszakban, melyben nagy szerepe volt a januárnak, ami szintén a 2. legmelegebb 1901 óta.

2. ábra: Az országos havi középhőmérséklet eltérése a sokévi (1991-2020-as) átlagtól 2023-ban

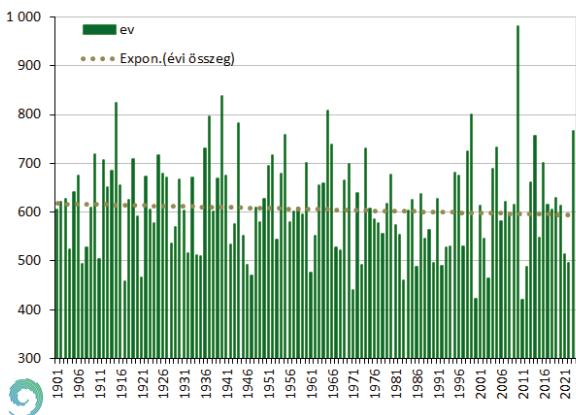
2023-ban az országon belül 0,5-2,0 °C közötti anomáliák adódtak (3. ábra). A legalacsonyabb értékek Borsod-Abaúj-Zemplén, Zala és Vas vármegyékben (0,5-1,1 °C) jelentkeztek. Az Alföld nagy részén és a Dunántúl déli vármegyéiben meghaladta a pozitív eltérés az 1,3 °C-ot. A legnagyobb pozitív anomáliát a Mecsek és a Mátra térségében, továbbá Szeged és Budapest környékén figyeltük meg (>1,9°C).

3. ábra: A 2023. évi középhőmérséklet eltérése az 1991-2020-as normáltól (°C)

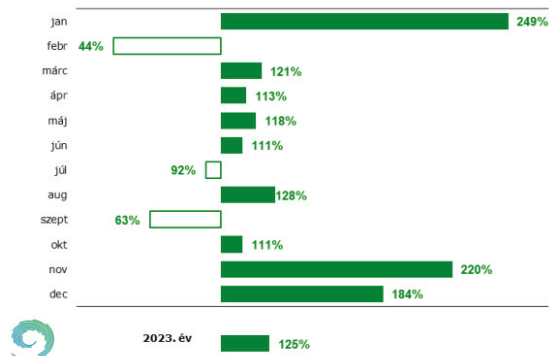
2023 A 8. LEGCSAPADÉKOSABB ÉV VOLT 1901 ÓTA

Az éves csapadékösszeg országos átlagban 767 mm volt, azaz **25%-kal több csapadék** hullott a sokéves normálnál. 1901 és 2023 között az évi csapadékösszegek országos átlaga mérsekelt, 3,8%-os, nem szignifikáns csökkenést mutat (4.ábra).

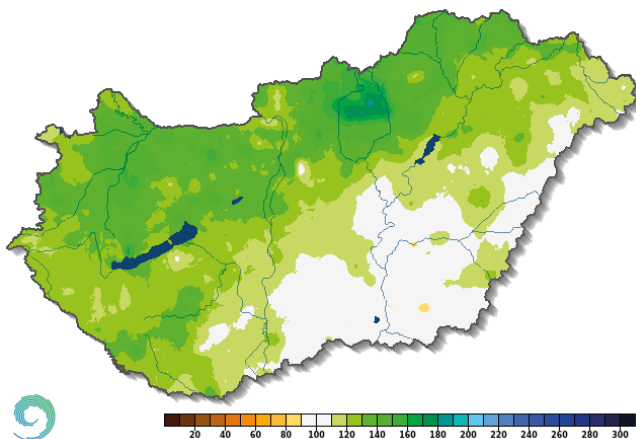

4. ábra: Az évi csapadékösszeg 1901 és 2023 között Magyarországon

Már az év első hónapja is rendkívül csapadékosnak bizonyult, a **legcsapadékosabb január** lett a XX. század kezdete óta. Februárban a normál érték 44%-a hullott csak le, így szárazság szempontjából a februárok szárazabb harmadába tartozik. A szeptemberi csapadékösszeg tért még el jelentősen a megszokottól. Az átlagnál sokkal nedvesebb volt a november és a december is, az előbbi 120%-kal, az utóbbi 84%-kal haladta meg az átlagot, mellyel a november a 8., december pedig a 10. legcsapadékosabb lett 1901 óta (5. ábra). Az országon belül északnyugatról délkelet felé haladva csökkent a csapadéktöbbit (6. ábra). A legnagyobb eltérést a Mátra térségében kaptuk (150-190%), míg a Dunántúlon 100-150%, az Alföldön pedig a megszokott éves csapadék 100-130%-a jelentkezett. A legnagyobb napi csapadékösszeg 122,0 mm volt, melyet június 6-án Kékestető állomáson mértünk.

5. ábra: Havi csapadékösszegek 2023-ban az 1991-2020-as normál százalékában

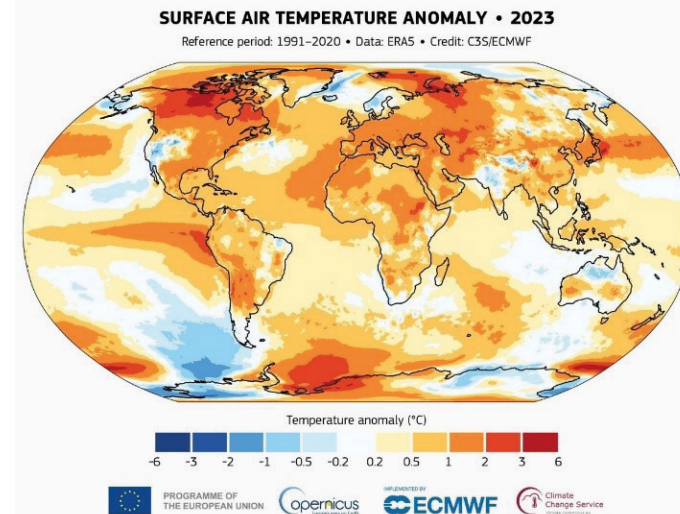
6. ábra: A 2023. évi csapadékösszeg az 1991-2020-as normál %-ában

További információ:
www.met.hu

HungaroMet Magyar Meteorológiai Szolgáltató Nonprofit Zrt.

1024 Budapest, Kitaibel Pál utca 1.

www.met.hu | odp.met.hu
Kiadásért felel a HungaroMet vezérigazgatója

A 2023. ÉV ÉGHAJLATA GLOBÁLISAN ÉS MAGYARORSZÁGON

 HungaroMet

www.met.hu